

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO
„Šviesa” - Luz
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
R. Cor. Moraes, 338 S. Paulo
TELEPHONAS: 9-1322

L. R. K. BENDRUOMENĖS ORGANAS

Redaguoja: St. Puišys

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoj Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų 7\$000
Lietuvoje dvigubai
ATSK. NUM. KAINA 300 RS.

Mėtai I

S. PAULO, 1935, Spalių — Outubro 26 d.

N. 5

A. A.

BR. STEPONAITIS.

Spalių 19 d., iš pat ryto, vos tik mūsų kolonija pradėjo rūšintis prie kasdieninių darbų, praskambėjo liūdna ir skaudi žinia, kad einas konsulo pareigas Bronius Steponaitis tragiškai mirė. Visi nustobo: bet niekas tikėti nenorėjo. Ir kaip gi tikėti, jei dar išvakarėse prieš šį įvykį a. a. Bronius Steponaitis lankėsi lietuvių kolonijoje pas kai kuriuos asmenis bei šeimas ir daugelis net matė jį vaikščiojant mieste. Bet faktas, Bronius Steponaitis mirė ir iš virš 10 tūkstančių krūtininių išiveržė didelis gailėsis, tuo labiau, kad vėlonis buvo dar pačiam jaunystės žiedu, dar galėjo gyventi ir ateity džiaugtis savo nuveiktais darbais.

A. A. Bronius Steponaitis gimė Lietuvoje, Suvalkijoje 1900 metais. Mokslus ėjo ten pat.

Kuriantis Lietuvos Nepriklausomai Valstybei a. a. Bronius kartu su savo broliais stoji dirbti visuomeninį darbą. Vėliau įstojo į Ukaininkų S-gą, kurios Centro Valdyboje dirbo iki 1926 metų, kuomet iš tarnybos pasiluosavęs išvyko Argentinon, kur 1927 metais užėmė Konsulato Sekretoriaus vietą. 1932 metais tapo perkeltas į São Paulo toms pačioms pareigoms eiti. 1935 m. Birželio 23 d. išvažiavus Mačiuliui Lietuvon pradėjo eiti ir Konsulo pareigas, kuriose išbuvo iki savo tragiškos mirties. Dabar išlydint jį Lietuvon mums belieka tik tarti: — Broniau, ilseks ramybėje savo brangios Tėvynės Lietuvos žemelėje.

Abisinai pradėjo puolimą.

Telegrafo iš Addis Abeba pranešimu, abisinių valdovas Negus spalių 23 d. davė parūpymą savo kariuomenei pradėti puolimą prieš italus visuo se frontuose. Tas pats pranešimas sako, kad dabartiniu metu Negus turi apginklavęs virš 1 milijono karių. Italų akcija šiek tiek susilpnėjo.

LAUKIAMA DIDELIO MUSIO TIES DAGHERREI.

«Havas» žiniomis, šiomis dienomis turi įvykti smarkus mūšis ties Dagherrei. Italai turi sukonzentruoti šiame fronte 140.000 žmonių, o abisinai 300.000.

Klaipėdos klausimas Anglijos parlamente.

Telegrafo agentūros «Havas» pranešimu, spalių 23 d. Anglijos parlamente buvo diskutuojamas Klaipėdos klausimas. Į vieno atstovo paklausimą Klaipėdos reikalui Užsienio Reikalų Ministeris pareiškė: «Rinkimai Klaipėdos Seimą praėjo patenkinančioje atmosferoje. Rezultatai tapo visiškai pažinti be jokių protestų. Lietuvos vyriausybė pasižadėjo sudaryti krašto valdžiai proporcingai einant rinkimų daviniais. Baigdamas pareiškė, kad Anglijų vyriausybė mano, kad Klaipėdos klausimu visi nesupratimai jau užbaigti.

KARO STOVIS KLAIPĖDOJ.

Telegrafo agentūros iš Kauno pranešimu iš Spalių 23 d., Klaipėdos karo stovis atsižvelgiant į krašto padėtį, bus tęsiamas ir toliau. Reiškia, nors rinkimai į Seimelį pasibaigė, bet matyti, kad visas gyvenimas dar neįėjo į normales vėžes.

Ivyks taika?

Sulig gautomis žiniomis, anglų santykiai su Italija ir Prancūzija pagerėjo. Be to italai Abisinijos klausimu savo reikalavimuose irgi šiek tiek nusileido. Bendrai manoma, kad visos valstybės susitarė ir pasaulinis karas bus išvengtas.

Katalikiškų organizacijų šventė.

Kiekvieno lapkričio paskutinį sekmadienį viso pasaulio katalikiškos organizacijos švenčia savo šventę, kurią įsteigė Popiežius Pijus XI 1925 m. gruodžio 21 d. vardu «Kristaus Karaliaus šventė».

Todėl tą dieną daromos visam pasauliui tam tikros iškilnės ir tą dieną stengiamasi vartyti visuomenės tarpelplacį katalikiško veikimo akcija.

Dreba žemė Brazilijoje.

Sulig «Diario da Noite» žiniomis, Bom Successo rajone, netoli Pello Horizonto, spalių 23 d. buvo jančiamas mažas žemės drebėjimas, kuris tačiau jokių nuostolių nepadarė.

Bombų fabrikas.

«United Press» iš spalių 24 d. praneša, kad abisinai turi įrengę netoli Addis Abeba didelį granatų fabriką su visais moderniškais įrengimais. Dirba dieną ir naktį šimtai darbininkų. Vadovauja prityręs armenas.

Nauja komunistų valstybė.

Agentūros «Tass» pranešimu, spalių 23 d. Rusijos vyriausybė leido Kalmykų rajonui susiorganizuoti į savo atskirą ir nepriklausomą Sovietų respubliką su savo atskira vyriausybe.

P-nams Steponaičiams

dėl tragiškos mirties Jų Mylimo Sunaus bei Brolio Bronio, laikinai ėjusio São Paulo lietuvių kolonijos konsulo pareigas, liūdesio valandoje reiškiamo gilią užuojautą.

Liet. Kat. Bendruomenės Valdyba ir «Šviesos» Redakcija.

Atvyksta naujas Konsulas.

Lietuvos Nepaprastas Ministeris Pietų Amerikai p. J. Aukštuolis pranešė telegrama kolonijos Klebonui Kun. Sugintui, kad nauju konsulu į São Paulį yra paskirtas p. G a u e y s, kuris šiomis dienomis jau atvyksta iš Argentinijos.

Pranesimas.

Kada bus išlydėtas A. A. Bronius Steponaitis Lietuvon, žinių dar neturim. Iš konsulato jokio pranešimo tuo reikalu negavom. Jei bus išlydimas šios sąvaitės bėgyj, apie tai pranešime kolonijai per mūsų įgaliotinius ir kitus asmenis.

Redakcija.

L. K. Bendruomenės susirinkimas.

Spalių 27 d. tuojau po bažnytinių pamaldų šv. Antano do Pary salėje įvyksta Bendruomenės narių susirinkimas.

Visi nariai ir šiaip lietuviai katalikai prašomi kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Bendr-nės pirmininkas.

Varžoma spauda.

Sulig «Havas» pranešta telegrama iš spalių 23 d., Italijos propagandos ministeris davęs parūpymą visiems laikraščiams, kad nuo lapkričio 5 dienos visi Italijos laikraščiai eitų tik šešių puslapių.

«Šviesos» Redakcija

randas ten pat, kur buvo, tik gatvės numeris pakeistas į 338.

Bloga valia ar nežinojimas.

Mirus kokiame nors įstaigos vedėjui, ar jam iš įstaigos pabėgus, ar kitokiai nelaimėi su juo atsitikus, niekas iš įstaigos tarnautojų ir net buvusio vedėjo pavaduotojas negali ir neturi teisės be tam tikro parėdymo paimiti savo žinio visus įstaigos reikalus, visas pinigines apyskaitas, tuo labiau atidaryti geležinę spintą ir tikrinti joje esančius visus dokumentus. Jei kas nors ir gauna parėdymą, tai vis tiek vienas tą perimimą nedaro. Paprastai daromos komisijos, kurios nuodugniai viską surašo ir sustato tam tikrą aktą. O kol toks perimimas nepadarytas, tai viskas buna užantspauduota, o kartais net sargyba buna pastatyta. Tas taip daroma todėl, kad nekristų niekam joks įtarimas ir kad įstaigos stovis, vedėjui pasišalinus ar mirus, būtų tikrai išaiškintas, nes kas žino, o gal yra įvairių malversacijų, dokumentų suklastojimų, pinigų trukumas ir t. t.

Bet kas įvyko mūsų São Paulo Konsulate mirus Bronių Steponaičiui, kaip to įstaigos vedėjui? Ar buvo pasielgta taip, kaip turėtų būti? O, kur tau, pasielgta visai atvirkščiai. Tik žūrėkit:

Vos tik mirė a. a. Bronius Steponaitis, dar kraujas jo atšalti nesuėjo, o jau atbėgo į policiją p. J. Čiuvinškas ir su pagalba p. Rangel Pestana išgavo visus raktus ir nvykęs Konsulatan tuojau pradėjo šeimininkauti, vartyti visas knybas, ieškoti ir tikrinti dokumentus, blištis apyskaitose ir t. t., ir t. t. Be to ir nuo geležinės spint-

tos visi raktai liko jo rankose. O kas užtikrins, kad ir ją jis nebuvo atidarys? Mes nenorim p. Čiuvinšką įkriminaluoti, gal but jis ir nfeoko blogo nėra padaręs, bet iš kitos pusės kokiame tiksliu tas viskas buvo daroma? Kokiame reikalui toks staigus ir greitas susijdomavimas visais Konsulato reikalais?

Antrą vertus, p. Čiuvinškas neturėjo jokių teisių tai padaryti, taip sauvališkai pasielgti, nes nėra joks Konsulato valdininkas iš Kauno skirtas, o tik paprastas laisvai pasamdytas tarnautojas toms ar kitoms pareigoms eiti.

Čia nenoroms kila įvairios mintys, bet išvados dėl jų mes kol kas dar nedarom; tik vieną galim pasakyti, kad p. Čiuvinškas visais atžviigiais padarė smerktiną žygį.

Gerai, jei viskas pasirodys tvarkoje, bet jei atsiras trukumai, tai kas tada atsakys? Žinoma, p. Čiuvinškas viską suvers ant a. a. Bronio Steponaičio, bet kas galės tam patikėti? Ar negali tokių trukumų tyčia padaryti p. Čiuvinškas, kad vėliau pasakyti, kad «štai dėl ko jis nusižudė»? Žinoma, vėlionis Steponaitis jau iš numirusių neatsikels, ir negalės prieš visuomenę pasiteisinti, bet ar tas yra teisinga? Mums labai yra keista, kad p. Čiuvinškas, budamas net atsargos kapitonu, tokią klaidą padarytu.

Mes tai išskeldami viešumon, norim tik nustatyti, ar tas viskas buvo padaryta bloga valia ar nežinojimu. Ir manom, kad ateitis viską mums parodys

Amžinai skiriantis su

BRONIUM STEPONAICIU.

Liūdna žinia spalio 19 d. nušambėjo per visą S. Paulį ir kartu per visą lietuvių koloniją, kad šiandien tragiškai mirė Lietuvos Konsulo pareigas einęs Bronius Steponaitis.

Kaip griautinis su žaibu, naktį skuosdamas dangaus skliautus, sudrebina įmigusią visą gamtą, taip ta liūdna žinia sukrėtė išryto besiruošiančią prie kasdieninių darbų visą mūsų koloniją. Mokyklose pradėtos pamokos tuč tuojau tapo nutrauktos, sujudo visi įvairių pakraipų visuomenės veikėjai skubėdami vieni į mirties vietą, ki ti į Lietuvos Konsulatą ir iš virš 10.000 krūtinų išsiveržė gilus atodūsis, gallesio išraiška, kad netekome vieno žytaus, visų mylimo ir didžiai gerbiamo asmens kolonijos šeimoje.

Nuostabu kodėl? Vėlionis, nuo atvykimo dienos pašventė visas savo jėgas lietuvių kolonijos gerovei, ypatingą dėmesį kreipė į suaugusį, bei priaugtantį jaunimą.

Atlikusį laiką nuo tiesioginių Konsulato sekretoriaus pareigų pašventė visuomeninio darbo labui. Vėlionis buvo kelių organizacijų narys: kaip: S. S. «Lithuania», J. S. «Viltis» ir L. R. K. Šv. Juozapo Bendruomenė, visoms organizacijoms su vienuodu nuoširdumu dirbo. Lankėsi susirinkimuose, laikė paskaitas, kitiems davė patarimus, nurodymus ir t. t.

Būdamas K. Bendruomenės narys, sudarant Bažnyčios Statybos Komitetą, į jį taip pat sutiko stoti ir a. a. B. Steponaitis. Pradėtam darbu t. y. bažnyčios statybai, įpusėjus ir kai kuriems K-to nariams pradėjus vartyti pražutingą darbą, kuomet visu smarkumu puolė Bendruomenės pirmininką kun. B. Sūgintą šaukdami per spaudą visam Pasauliui prasimanytus, be jokio pagrindo gandus, tai vėlionis tvirta valia pats panorėjo tuos gandus patikrinti ir vardan tik teisybės

su vienu savo patikimu draugu mok. V. Nalivaika ryžosi padaryti reviziją ir po 2 dienų darbo priėjo išvados, kad tas viskas buvo melas ir provokacija.

Tą patvirtina savo parašu po tam tikru dokumentu, kuris buvo įdėtas «Giedros» pirmam numery.

Taigi gindamas kito žmogaus garbę pats savo gyvybę statė pavojun.

Perėmęs Konsulatą, jis bandė viską pertvarkyti. Tuo reikalu jis pareiškęs, kad viskas keisis iš pagrindų ir gyvenimas savaime pakryps kita vaga.

Ir išties, perėmęs Konsulatą, žengė ankščiau jo numatytu keliu. Buvusios audros atgarsiai kas kart to lėjo, silpnėjo ir pats gyvenimas rimtė jo. Žmonės, kuriems teko ankščiau turėti reikalų su konsulatu, tuojau pastebėjo didelią atmainą. Taigi ir nenuostabu, kad vėlionis buvo visų mylmas ir gerbiamas žmogus, nenusitabu kad šiandien visi su didžiausia širdgėla mini jo vardą.

Kiekvieno doro žmogaus širdy bus jam pastatytas neišdildomas paminklas, o jo vardas ilgai bus minimas žmonių lūpose. Nes jis kiekvienam ištiesė ranką, suramino, paguodė, troško žmonyse vienybės, meilės ir taikaus sugyvenimo. Mylėjo teisybę ir dėl jos drąsiai kėlė balsą neatbudamas jam gresiančio pavojaus. Mums gi jį išlydint belieka tarti: — Bronisloyai! Vargdienių išėivių reikaliu ginėjau! Lai būna Tau lengva išėtis brangios Tėvynės Lietuvos žemelėje.

Išėivis.

Dėmesio!

Lapkričio 1 d., t. yra Visų Šventų diena, 7 val. ryto įvyks pamaldos Villa Anastazijoj Vengrų koplyčioj. Taip pat tą pačią dieną, Uždušinių išvakarėse, 6 val. vak. ten pat bus egzekvijos.

Uždušinių dieną 7 val. ryto pamaldos Villa Belloj, o 10 val. egzekvijos ir toliau 2 Mišios Šv. Antano do Pary bažnyčioj.

ORGANIZACIJU REIKALAI

Liet. Kat. Bendruomenės Igaliotiniai

Mokoje:

1. Juozas Stunžėnas — rua Padre Raposo, 93.
2. Ona Kalinauskienė — rua Padre Raposo, 151.
3. Juozas Juodgudis — rua Dias Leme, 34.
4. Kazys Mažietis — rua Oratorio, 152.
5. Kaz. Tubas — rua João Antonio de Oliveira, 315.

Villa Zelinoj

N. Citavičius — Av. Zelina, 69, prfė pat statomos lietuvių bažnyčios.

Villa Belloj

Stasys Skorupskas — rua das Mimosas, 69, prie pat lietuvių mokyklos.

Villa Anastacijoj

Morkus Lazickas — rua Alvarenga Peixoto, 54.

Canindė

Juozas Skorupskas — rua Canindė, 107.

Belėm

Jonas Paulavičius — rua Francisco Pacheco, 9.

PASTABA. Pas šiuos pažymėtus įgaliotinius Bendruomenės nariai gautina savo laikraštį «Šviesa».

UŽSAKAI.

Nori vesti — tekėti: Antanas Andrikonis iš Anykščių par. su Maria Stankute iš Pensylvanijos.

KRIKŠTAI.

Šv. Antano do Pary bažnyčioje apkrikštyta:

1. Aleksandras, Aleksandro ir Anelės Daunaravičių sūnus.
2. Jadviga, Antano ir Onos Jafulionaitės Greičių duktė.

Liet. Ukinku Draugijos «Grūdās»

Visuotinas narių susirinkimas įvyksta Lapkričio 3 d. 3 val. po piet Mookos lietuvių mokyklos salėje. Bus svarstomi svarbūs klausimai. Taip pat «Grūdo» atstovas p. Nalivai ka padarys pranešimą iš Pasaulinio Lietuvių Kongreso nuveiktų darbų.

Visi nariai šiaip ir prijaunėian tieji prašomi dalyvauti.

«Grūdo» dr-jos pirmininkas.

Tveremas Tėvų Komitetas

Villa Belloj.

Teko patirtį, kad Villa Bellos Lietuvių mokyklos mokinių tėvai rūpinasi suorganizuoti mokyklos Tėvų Komitetą. Jau numatyti steigėjai. Netrukus bus suauktas visuotinas Tėvų susirinkimas. Diena ir vieta bus paskelbta atskirai.

Taigi nors kartą Villa Bellos lietuvių suprato, kad mokykla be Tėvų K to apseit negali.

São Paulo Liet. Bažnyčiai Aukavo

Janušaitis K. — 50 mil., Gropaitė M. — 15 m.

Po 10 mil.

Savickas P., Šilinis P., Vingrys J., Janušaitis J., Deveikis J., Juodzevičius A., Mažietis A.,

Po 7 mil.

Sadauskas A.

Po 5 milr.

Protasevičius A., Tamošauskas P., Malaškevičius J., Raiškienė, Obelenis J., Daunoravičienė M., Ambrozeyičius V., Milius Vl., Paškauskienė M., Lukoševičius M., Linčiaskas A. Dudėnas St., Dulskis J., Miknevičienė U., Morkertas V., Šauka St., V. Persi, Jurkita J., Pupienis J.

Po 3 milr.

Dautartas Al., Borusevičius V., Babliauskas A., Lukoševičius A., Cepanauskas V., Sadauskienė M., Kuzmickas S., Bernotas A., Bieliauskaitė E.

Po 2 milr.

Šiaulinskas, Savickas J., Vaichavičius, Markevičius K., Mazurkevičienė E., Grigaliunas J., Povilavičius Pr., Karčiauskas J., Andrulevičius M., Grabilauskas P., Skiema, Paškauskaitė A., Paragis D., Balčiunas J., Mieliauskas K., Miškinienė V., Kalvinskas A., Tamulis Pr., Kamantauskas.

Po 1 milr.

Červinskienė M., Pakėnas B., Blivis Ant., Sadauskas V., Kielius Z.

Viso aukuota 311\$000.
Iki rugpiučio 10 3:013\$500.

Viso nuo N. Metų 3:324\$50

Mirė BRONIUS STEPONAITIS

Sestadienio rytą, spalį 19 dieną gavome liūdną ir skaudžią žinią, kad mūsų einas Konsulo pareigas Bronius Steponaitis tragiškai mirė. Ši liūdna žinia labai nustebino buvusius jo draugus ir pažįstamus ir bendrai visus mūsų kolonijos narius ir daugiausia dėlto, kad vėlonis pats buvo savo mirties priežastimi, pats sau atėmė gyvybę revolverio šūviu.

Žinia apie tą baisią tragediją giliai sujaudino visus kolonijos narius, tuo labiau, kad amžina atilsį, Bronius Steponaitis per tą trumpą konsulavimą metą sugebėjo patraukti savo pusėn visos kolonijos simpatiją ir buvo visų gerbiamas ir mylimas.

Išgirdę šią liūdną žinią visi pradėjo klausinėti: kodėl jis, taip dar jaunas, sveikas ir energijos kupinas, sau galą pasidarė? Kodėl jis snepanorėjo toliau gyventi? Kokia to nusižudymo priežastis?

Iš šiuos klausimus pasistengsim šiek tiek atsakyti.

Kas vėlonį geriau pažino, kas su juo arčiau gyveno, tas galėjo pastebėti, kad su juo nuo kalkurio laiko įvyko didelė permaina. Iš to linksmaus, draugiško ir pasiryžimo pilno, kokią jis kad buvo, pasidarė koks tai nusiminęs, savyje užsidaręs, koks tai paslaptingas ir draugiškumo atžvilgiu jau ne toks. Tą jo melaneho liškumą kiekvienas galėjo pastebėti ir kiekvienas galėjo suprasti, kad jis savo dvasioje pergyvena kokią tai vidutinę kovą.

Bronius Steponaitis jau iš prigimties buvo per daug jautrus žmogus; kiekvienas didesnis ar mažesnis nemalonus įvykis į jį labai veikė, jo ramumą ardė ir nors nevisuomet jis tai parodydavo viešai, bet dvasioje labai kentė. Ypačingai tas jo dvasios neramumas padidėjo, kuomet mūsų kolonijoje veikėjų tarpe prasidėjo aštri kova ir kuomet į tą kovą bandoma buvo ir jį įtraukti.

Turbūt jau nėra paslaptis, kad Bronius Steponaitis ne visiems buvo pageidaujamas asmuo. Būvo žmonių ir tai tik kolonijos vadų tarpe, kurie jo neapkentė, kurie dėję visas pastangas, kad jį sukompromituoti ir iš užimamos vietos net išstumti. Tik pažūrėkim į tą klausimą arčiau.

A. A. Bronius Steponaitis nuo 1932 metų skaitėsi Konsulato sekretorium. Savo pareigas ėjo sumaniai ir tvarkingai. Būdamas teisingas ir sąžiningas (tą tvirtina net jo didžiausi būvę priešai), jis norėjo, kad ir kiti eitu tuo keliu, todėl daug sykų prisėjo jam pasakyti kartų teisybės žodį net savo šefui D-ruui Mačiuliui, kas žinoma, jam patikti negalėjo, iš čia gerų santykių nutraukimas. Tas įvyko šių metų pradžioje. Visi manė, kad a. a. Bronius Steponaitis bus atleistas iš tarnybos, bet dėja — D-ras Mačiulis jį palūosuoti negalėjo, nes jis pareigas savo ėjo tinkamai. Todėl imtasi kitokių priemonių jį pažeminti, sukompromituoti ir kitokių nemalonumų jam daryti. Prisiminkim nors tą vieną faktą, kuomet vienas lietuvis, D-ro Mačiulio išmokintas, nuėjęs konsulatą, akyvaizdoj to pačio konsulo užpuolė ir sumušė vėlonį. Tas lietuvis dar gyvas ir reikalui esant galima net jo pavardę paskelbti. Čia nėra prasimanymas, bet tikras faktas, apie kurį jau žino beveik visa kolonija.

Pagaliau ir pats vėlonis spalį 18 dieną būdamas lietuviškoj spaustuvoj ir perskaitęs tą žinutę tilpusia „Aidė“ pasakė: „Tas viskas yra teisybė“. Tą jo pranešimą girdėjo ir visi spaustuovės raičių rinkėjai.

Vėlonis Steponaitis dėl šio įvykio norėjo iškelti bylą prieš patį konsulą, bet kiek rimčiau pagalvojęs ir adykatariamas nuo bylos vedimo atsisakė; viską kantriai nukentėjo, nors i-

vasią jo smarkiai paveikė. Buvo pašiū ir daugiau faktelių.

Niekinimo ir žeminimo darbas išvažiavus D-ruui Mačiuliui Lietuvon dar padidėjo. Tik dabar D-ro Mačiulio palikti bičiuliai, tie visi ponai Čiuvinškiai ir Majai pradėjo veikti prieš jį neatsivirai, bet slaptai, rašydami apie nebutus daiktus į Lietuvos spaudą („Lietuvos Žinios“ ir kiti laikraščiai), o kartais ir net tam pačiam „Lietuvy“ įvairiais būdais stengėsi jį pajaukti. Apie tai gerai žinojo Br. Steponaitis. Žinojo ir tai, kad p. Čiuvinškias darė visas pastangas atvažiavus naujam konsului užimti sekretoriaus vietą, o jį visai išstumti.

Tie visi faktai, tie visi šmeižtai spaudoje, tas visas niekinimas labai paveikė jį jo dvasią; dėl to viso jo vidujinis stovis visai pasikeitė; jis nusiminė, užsidarė savyje, pradėjo vengti ir saoro draugų ir galopam pradėjo galvoti ir apie nusižudymą. Ta mintis pas jį jau įvyستė senai, nes ne kartą yra išsitaręs, kad šis pasaulis nieko nėra vertas.

Kad tie išdestyti faktai buvo dalinai priežastimi jo mirties, o tai ir pats vėlonis savo kalbose davė tai suprasti. Štai penktadienį, spalį 18 d., lankydamasis pas kai kuriuos lietuvius, tarytum atsisveikinimo tikslu, yra pasakęs: o, kaip sunku gyventi, apsupo mane iš visų pusių tie Majai ir Čiuvinškiai. O p. Cemerkienei tą pačią dieną net pasakė: „Aš niekad nemaniau, kad tie Majai tokie būtų biauūs žmonės“. Galop, prieš pat nu sižudymą, butent 8 v. 30 minučių, kalbėdamas su savo buto šeimininku ir nusiskūsdamas savo bendradarbiais — visais Čiuvinškiais, Majais ir kit, tiesiog pasakė: „Jie mane suėdė“.

Praslinko nuo to pareiškimo tik pusė valandos ir jis atėmė sau gyvybę. Tiesa, prieš mirties prisidėjo ir kiti dalykai, kaip gandai dėl Villa Bellos kokios tai merginos, bet tas viskas buvo mažmožis.

Taip, Bronius Steponaitis mirė, geriau sakant jis buvo priverstas taip padaryti, bet kas toliau, ar tuomi viskas pasibaigė? Ar tas viskas dings užmiršime? Argi jau nebūtų teisybės pasakyti? Ne, taip neturi būti! Viskas turi išeiti viešumon ir teisingumas turi užviešpatuoti.

Mes tuo straipsniu nenorim kaltinti kitus, bet išdėstėm faktus taip, kaip jie tikrumoj yra buvę, todėl priversti buvom kai kurių asmenų ir pavardes paminti. Bet ką padarysi? Romėnų priežodis sako: „Amicus Plato, sed veritas magis“. „Draugas Platonas, bet teisybė didesnis draugas“.

Cukraus pramonė Lietuvoje.

Lietuvoj iki šiam laikui buvo tik vienas cukraus fabrikas, būtent Marjampolėje. Jis priklauso „Lietuvos Cukraus“ bendrovei.

1934-35 m. šis fabrikas yra perdūręs 91.769;881 toną cukrinių runkelių, už kuriuos ukiniukams sumokėta apie 5 milijonus litų. Balto cukraus gauta 15.249;300 tonų.

Vieno fabriko visai Lietuvai neužtenka, todėl pradėtas statyti antras, kuris šių metų spalį 18 d. jau yra užbaigtas. Šis antras fabrikas randasi Paviėnyje netoli Kuršėnų ir aptarnaus žemaitijos ir Klaipėdos ukiniukus. Pačiame fabrike gaus darbo apie 700 darbininkų.

Prie fabriko statybos dirbo apie 1.000 žmonių.

Reiškia cukraus pramonė Lietuvoj progresuoja.

Ivairios žinios

187 nauji Lietuvos piliečiai

Šiemet per pirmąjį pusmetį Lietuvos pilietybę gavo 187 asmenys. Iš jų 122 buvo be pilietybės.

Vilnius butų atžvilgiu

Dzieniai Wilenski rašo, kad Vilniuje yra 40.000 butų, iš kurių tik 2.186 butuose yra įvesta elektra, yra vanduo ir kanalizacija. 20.000 butų yra tokių, kur žmonės gyvena dar 18 amžiaus pavyzdžiu: be šviesos, nesvariai ir nesveikai. Vien požemiuose ir įvairiose rusyse gyvena apie 20 tukstančių vilniečių.

Štai prie ko privedė lenkai.

Pasipiovė lietuvis.

Spalį 19 d. 2 val. po piet. Bom Retiro rajone, gatvėje Aymores, 37 pasipiovė mirtinai Benediktas Godziunas, 34 metų amžiaus. Nusižudymo priežastis nežinoma. Jo žmona pareiškė, kad jis buvo išsitaręs: „pasaulis jau daugiau neegzistuoja, todėl nėra

prasmės ir gyventi.“

Igaliojimo keliu apšvedė.

Geunų Gleizer, kurį S. Paulo policija už komunistinį veikimą ištrėmė iš Brazilijos teritorijos pereitos sąvaitės pradžioje, šių spalį 18 d. apšvedė igaliojimo keliu São Pauly pas Notarą Jardim America su brazilu Arthur Picetini. Dabar manoma, kad ji, kaip brazilo žmona, bus iš kelionės sugrąžinta.

Susikalbama su Addis — Abeba.

Gyvenąs rua Paula Souza, 74 (São Paulo) Mario Frascino turi įstעי gest savo bute radio aparatą, kurį yra išstobulines iki tam laipsniui, kad jau gali susinėsti su Addis Abeba, Abisinijos sostine. Nors dar ne viskas gerai girdėt, bet jis tikisi savo aparatą dar daugiau patobulinti, taip kad bus girdėt ir visi abisinių pranešimai.

Kas pažymėtina, kad jo radio aparatas yra nedidelis, vos 60 voltų jėgos.

V. Žinių

Zinėlės

— São Paulo gyventojai sumokėjo valstybinių mokesčių už devynis pirmuosius mėnesius viso 184.552.830\$000.

— 1934 metais Š. Amerikoje streikavo viso darbininkų 277,3%. Bendrai prazūdyma 19.397,500 dienų. Padaryta nuostolių milijonais dolertų.

— Paminklo pastatymui kritusiems laike São Paulo revoliucijos 1932 metais jau surinkta virš vieno tūkstančio kontų.

— Paragvajaus pašto valdyba pirmojo arkivyskupo pagerbimui išleido vieną seriją pašto ženklų su parąšu „tikyba yra dorovės pagrindas“.

— Šių metų rugpjūcio 25 d. Es-

tija šventė 400 metų jubiliejų nuo pirmosios estų kalba knygos pasirodymo.

— Petras Vaičiūnas parašė naują dramos veikalą „Sulaužyta Priešaiška“, šis veikalas vaizduoja Vilniaus klausimą ir lietuvių — lenkų santykius praityje ir dabartyje. Spalį 9 dieną buvo pastatytas Valstybiniam Teatre.

— Šiais metais per pirmuosius septynis mėnesius Lietuvos Pieno-centras supirko iš ukiniukų 22,928,773 kiaušinius eksporto reikalams.

— Londono Lloyd apdraudimo bendrovė žuvusio lėktuvo nelaimėje Will Rogers šeimai sumokėjo 2½ milijono dolertų pomirtinės.

— Amerikos pramonės darbininkai reikalauja įvesti visoje šalyje 30 valandų darbo savaitę.

— Brazilijos komercinis balansas per pirmuosius 8 mėnesius turėjo pelno 190,359 kontus.

— Š. Amerikos lakūnas Knofler spalį 16 d. padarė pasaulinį rekordą perskrisdamas 5,450 kilometrų be sustojimo per 34 valandas ir 50 minučių.

Tautiečiai!

Visi kai vienas skaitykite

„ŠVIESA“

Jeigu norite žinoti, kas yra Lietuvoj, kas girdėt pasuly, kaip gyvena lietuviai išeiviai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jeigu norite susilaukti šviesios ateities svetimoje šalyje, jeigu norite kas savaitę turėti įdomų pasiskaitymų, juokų ir t. t., prnemuokites ir skaitykit „Šviesa“.

„Šviesa“ yra tikriausias kiekvieno lietuviuo išeivio draugas ir tarėjas.

„Šviesa“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargantiams ir moraliai ir dvasiniai Brzilizijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Šviesa“ lygiai baudžia visus blogus apsiरेikšimus, taip lygiai pagiria tai kas gera, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai įeina.

Redakcijos adresas: São Paulo, Rua Coronel Moraes 64, „Šviesa“.

Pastaba: Iš provincijos pinigų siųsti Redaktorius vardu.

Abisinija -- seniausia valstybė.

Iš visų dabar esamų pasaulio valstybių Abisinija yra seniausia. Jos amžius siekia 2000 metų ir per visą tą laiką buvo nepriklausoma. Kitos Afrikos valstybės dažnai pereidavo iš rankų į rankas ir galop virto Europos Valstybių kolonijoms, tik viena Abisinija išliko nepriklausoma nuo kitų įtakos. Dabartiniu metu Abisinija yra iš visų pusių apsupta Europos ko-

lonijomis ir jokio išėjimo į jūrą ji neturi. Vienintelis artimiausias uostas Džibuti priklauso prancūzams.

Italų kolonijos ją supa iš trijų pusių: iš šiaurės — Eritrėja, iš rytų ir pietų — italų Somalija.

Dabar italai nori savo Somaliją sujungti su Eritrėja palei prancūzų ir anglų Somalijomis.

Ar pasiseks, parodys ateitis.

Suezo kanalas.

Suezo kanalas dabartiniu momentu istorijoje lošia didelį vaidmenį. Jis jungia Viduržemių ir Raudonosios jūros vandenį, ir per jį italai siunčia savo kariuomenę į savo kolonijas Afrikoje. Taip pat jis aptarnauja ir kitų valstybių reikalus. Dabar anglai šį kanalą uždarė, todėl kariuomenės persiuntimas į kolonijas pasunkėjo.

Bot kokias teises anglai turi prie šio kanalo?

Kad jį šį klausimą atsakyti, pažiūrėkime į Suezo kanalo istoriją.

18 šimtmečio pabaigoje Paryžiuje įsikūrė gamtininkų «kovos su gamta» draugija. Jos tikslas buvo panaudoti gamtos jėgas gyvenimui. Toje draugijoje kilo sumanymas sujungti didesnį vandenį tarp savęs, pirmiau Europoj, o vėliau ir kitur.

1844 metais tos draugijos atskira

ekspedicija išvyko Egiptan tirti Viduržemių su Raudonąja jūra sujungimą.

Tas tirimas tęsėsi 10 metų. Ir štai 1854 metais prancūzų inžinierius Ferdinand de Lesseps pradėjo darbą, kuris tapo užbaigtas tik 1869 metais.

Tam kanalui valdyti buvo sudaryta bendrovė iš 800.000 akcijų, paimus iš Egipto koncesiją 99 metams.

Pusę akcijų paėmė anglų vyriausybė, o kitos pateko į kitų rankas. Todėl, savame suprantama anglai pasiliko faktiniais to kanalo šeimininkais. Be to anglams įsigalėjus juroje, po Didžiojo Karo Versily svarstant pasaulio reikalus, Suezo kanalas ir politiniai tapo pavestas anglų žinion.

Tokiu būdu anglai skaitosi įvairiais žvilgsniais to kanalo savininkais ir šiandien naudojames ta teise jį uždarė, žinoma tik italams.

Abisinai leidžia apyvartoti nuodus.

Telegrafo agentūra «Reuter» pasakutiniam savo pranešime sako, kad abisinai jau paleido apyvartoti prieš italus visus žinomus krašte nuodus. Apleisdami savo pozicijas jie pirmiau sia stengiasi užnuodyti visus vandens šaltinius, upes, ežerus ir paliktą mai-

tą ir bendrai visus produktus. Prieš tuos nuodus jokių vaistų nėra — yra tik mirtis.

Abisinai šią priemonę vartoja kaip atsilyginimas italams už jų varojamus nuodingus dujus.

500 tukstancių abisinų koncentruojasi siaurėje.

«United Press» korespondentas atsiimti okupuota teritorija. Vyriausis Addis — Abeba praneša, kad Abisinijos siaurėje susikoncentravo pusė milijono abisinų ir greitai laiku darys puolimą ant italų kariuomenės tikslu Adua miestą.

Panaikinta vergija.

Sulig «United Press» pranešimu į ją, savo vyriausybės vardu panaikino iš spalų 19 d., italų generolas De Bonno, užėmęs Abisinijos Tigro provinciją.

Vokiečių teismas Lietuvoje

Visur Lietuvoje buvo labai žiaurios vokiečių okupacija, tačiau ir žiaurus jų karo teismas. Mažeikiuose ilgiausiam amžiui pasiliks įrašytas istorijos lapuose. 1915 m. vokiečiai užėmė Mažeikius, skubiai įrengė 5 kalėjimus, kuriuose už mažiausius praskaltimus, o

Tėvų teisės mokykloje

Kai kas mano, kad tėvams, atidavus savo vaikus į mokyklą, daugiau neprivalo rūpėti jų auklėjimas, kad tuo tikslu turi rūpintis tik mokytojas. Tokia nuomonė yra klaidinga.

Tėvai atiduodami savo vaikus į mokyklą neprivalo ir negali atsakyti nuo savo teisių į juos. Štai ką sako tuo klausimu prityrę pedagogai. Forsteris sako: «Tėvų atsakomybė prieš sąžinę ir Dievą už savo vaikų likimą nesibaigia, kada jie (vaikai), apleidę namų židinį, atsiduria mokyklos suolo». Kitas pedagogas parašė: «Mokykla yra šeimos padėjėja, įgaliotinių darbo tęsėja. Ji privalo eiti ranka rankon su šeima, privalo vykinti teisėtus tėvų reikalavimus, auklėti juos jų dvasioje».

Taigi tėvai privalo kreipti savo dėmesį ir į mokyklą ir į mokytojus. Kad tą darbą tėvams palengvinti, yra prie mokyklų steigiami Tėvų komitetai, kuriems vyriausybė net įstatymų keliu uždeda tam tikras pareigas ir suteikia plačias teises. Tais pačiais įstatymais einant tėvai net turi teisę siulyti kandidatus mokytojo vietai užimti.

Toliau. Tėvai turi teisę netinkamus mokytojus iš mokyklos paliuosuoti. Lietuvoj veikia įstatymas apie Tėvų Komitetus pradžios mokyklose

viename paragrafe štai ką sako (mūsų tėvams yra įsidėmėtina):

«Mokytojas, netinkamai einas savo pareigas, dviem trečdaliam mokinių tėvų ir globėjų raštu pareikalavus ir švietimo ministerijai jų reikalavimą patvirtinus, iš vietos iškeliamas». Tokio darbo iniciatyva priklauso Tėvų Komitetams.

Be to — tėvams priklauso teisė kontroliuoti, patikrinti mokymą ir auklėjimą. Jie gali stebėti, kas mokoma yra mokykloje, kokių vaikams duodama skaityti knygų, mokytojo elgesį ir jo dorovinį tinkamumą. Lietuvos pradžios mokyklų įstatymas tą teisę pripažįsta ir leidžia tėvų komiteto nariams pamokų metu lankyti mokyklą pasyviais lankytojais, o kitiems tėvams leidžiama tai daryti tik su mokytojo leidimu. Panašią teisę įstatymas pripažįsta vidurinėse bei aukštesnėse mokyklose.

Taigi, tėvai, į šį klausimą atkreipkit savo dėmesį ir tinkamai naudokitės savo teisėmis.

Jei dar nevisur yra Tėvų komitetai, tai juos neatidėliojant tvarkit, o kūr jau tokie yra, tai juos stiprinkit. Tik tokiu keliu eidami mes susilauksim geresnės ateities, nes kokie vaikai, koks jaunimas — tokia ir ateitis.

Tėvas.

Kas klausia — neklysta

1. Turiu pasidėjęs Lietuvos Banko — Kaune pinigų. Dabar jų man pareikėjo. Ar galiu reikalauti, kad juos atsiųstų man į Braziliją?

Adomas.

Atsakymas. Reikalavimo keliu Lietuvos Bankas Jums pinigų neatsiųs. Turite pasiųsti Lietuvon kam nors įgaliavimą, kurį turi patvirtinti mūsų Konsulatas, ir įgaliotasai asmuo tuos pinigus išims. Tik su persiuntimu biskį dalykas blogiau. Einant pas kutiniu išleistu tuo reikalu įstatymu iš Lietuvos galima išsiųsti vienam asmeniui tik mažą pinigų sumą (regis 200 litų).

— o —

2. Esu ištekėjusi už brazilo. Dabar noriu grįžti į Lietuvon. Ar

galiu tai padaryti?

Marė.

Atsakymas. Gavus vyro leidimą galite tik vykti Lietuvon ir tai kaip Brazilijos pilietė. Be to turite išgauti iš Brazilijos valdžios užsienio pasą ir ir iš mūsų konsulato vizą. Plačiau galite sužinoti mūsų konsulate — rua Aureliano Cautinho, 10.

— o —

3. Ar nieko blogo nebus tame, jei aš ištekėsiu už brazilo?

Onutė.

Atsakymas. Širdies meilė tautybės nepripažįsta. Tik mes manom, kad Tamsta, kaip lietuvaitė, turite savo širdį pakreipti į koki nors lietuvių jaunuolį, o jų čia Brazilijoje, ačiū Dievui, nėra.

dažniausiai už įtarimus ar įskundimus visai paprastai, mušė, badu marino ir t. t. Daugelis šiuose kalėjimuose pasimirė, daugelis išėjo visai sugadinta sveikata ir trampu amžiumi. Tais pat metais buvo įsteigta ir jų karo teismas, kuris remdamasis šnipų (čia jų būvė per 30) įrodymais bei žandarų surašytais protokolais, apkaltintąjį beveik visuomet nuteisdavo sušaudymui.

To teismo sprendimu pirmą d. sušaudė Adomą Šimkų 62 m. amž. iš Purpliu k. ir Juozą Puplauską 65 m. amž. iš Knabikų k. už tai, kad jų jaunų pastogėse iš oro pusės rado pakistus po vieną rusų karišką šautuvą. To teismo sprendimu viso buvo sušaudyta 60 žmonių.

Vesdami iš kalėjimų sušaudymui vokiečiai užrišdavo ant rankos virvę arba surišdavo rankas užpakaly. Vieną ranką laikydavo virvę, o kitą — šaunamą ginklą ar durtuvą. Baisu būdavo žiūrėti, kaip įsiute vokiečiai varomuosius tapydavo, spardy davo ar nušaudavo. Tas žiaurios scenas mačiusi ir šiandien baurisi.

Saudavo pririštus prie medžio už

rištomis akimis.

Sušaudytuosius, o taip pat mirusius kalėjimuose vežant į pakasimo vietą lydėdavo šautuvais — kardais ginkluotų vokiečių eilės. Giminių ir šiaip žmonių palydovų nė iš tolo neprileisdavo. Šituo vokiečių elgesiu mažeikičiai taip yra įsibaisėję, kad ir šiandien su pasibiaurėjimu tebemini.

Tuos nekultūringus vokiečių žiaurumus, kur tik galėjo, vietos žmonės sekė ir užsirašinėjo.

Kadangi iš sušaudytųjų dauguma buvo mažeikičiai, kad ta nekaltai žiauriųjų vokiečių nukankintųjų vieta liktų ilgai atminčiai, pavadint per tą vietą naują gatvę, burmistrui J. Motuzui reikalaujant, jį buvo pavadinta «Kankinių» gatve, kuri ir yra verta savo pavadinimo. 1919 m. atplūdė į Mažeikius bolševikai šioj gatvėj, kur dabar 5 ir 7 nr. namų, sušaudė 34, o kiek vėliau, užplūdė latvių kariuomenės būreliai sušaudė 5 lietuvius ir 1 žydą. Vadinas, Kankinių gatvėj neteko gyvasių 100 žmonių.

«U».

Tautiečiai, Dėmesiol

Villoje Quinta da Paineira

Ipirangos rajonas, tarp stočių: Ipiranga ir V. Prudente
namai dīgsia kaip grybai po lietaus.

Žemės ilgam išsimokėjimui be palūkanų. Duodame
namų statybai medžiaga.

**KREIPKITĖS Į RAŠTINE Villoje: Rua São Roque, 464.
Bondé 32 — Praca da Sé.**

Dr. A. Kandia ir M. Kogano

LABORATORIJA

MEDICINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų.

Rua Barão de Itapetininga, 52 3-as aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniais 10—12.

Dr. A. Candia

Venerinės ligos:

Triperis (visose stadijose — aštrus ir kroniškas) Sifilis.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniais 10 — 12.

Rua Barão de Itapetininga 52, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS
(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Moterų Gydytojas Dr. LORCH

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagelba, spindulių terapija

Būvęs 5½ metų asistentu moterų klinikoje Berlyno ir Frankfurt p/M. universitetuose ir vadovaujančiu gydytoju 2° operacinio skyriaus moterų klinikos ir gimdymo namų «Cocilienhaus» Berlyne.

Priėmimas: Rua Barão de Itapetininga 18 kamb. 914, 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiądienius), vakare 3 — 5,30 kas dieną.
Tel. 4-7337, šaukiamas nakčia 7-3789

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

R. Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerių, vėdujinių ir psichinių ligų. Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Salão „POLLA“

Ponioms ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir Permanente nuo 10 iki 20 milreisų. Manikiūras ir veido masažas.

Darbas atliekamas greitai ir gerai

Rua José Paulino. 106.

APOLONIJA DEGUTIENE.

DANTISTAS

JOSÉ LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 Sobr.
Tel. 5-4954 Sāo Paulo

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelacija, arba sidabru — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir naktį. —

Dr. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universitet.)

Priima: vidurinių veneros ir nerų ligomis nuo 2 iki 6 val vak. susikalbama lietuviškai.

Rua Barão Itapetininga 37-a salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdėjimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chama doms ir pilietybės įgijimui.

Miguel Ocougne

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADIRA PORTOGERAL 12 SOBR. kps. Boa Vista ir 25 de Março.
1 andar, sala 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.

Dėl paieskojimu

Dažnai atsitinka, kad ėia Brazili-joj pasiklaidina šeimos nariai, nežino draugo naujos gyvenamos vietos, pažįsta tamų, giminių ir t. t. Tankiausiai atsitinka sunkumų surasti savuosius, tai naujai iš Lietuvos atvažiavusiems ar iš provincijos atvykusiems. Daugeliui dėl to tenka daug paklaidžioti ir išlaidų važinėjimams pakelti.

Yra būtinas reikalas ir šiame reikale žmonėms padėti.

«šviesos» Redakcija turi virš penkių tukstančių lietuvių gyvenančių Sāo Paulo mieste adresų, todėl ir kviečia tuo reikalu suinteresuotus asmenis kreiptis į Redakciją:

Rua Coronel Moraes, 64,
netoli Šv. Antano do Pary bažnyčios.

Vokiečių fotografijų įstaiga

“BERNARDO”

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua Sāo Caetano, 111
(senas n. 103) Tel. 4-5567
Sāo Paulo

Dantu Gydytoja

DRĖ. V. PORTNOW

Rua Senador Paulo Egydio, 15,
8-as aukštas, salė 812
(netoli gatvių Direita ir Benjamin Constant)

Gydo traukia ir deda dantis
Kainos žemos.

Priėmimas nuo 2 iki 5 val po piet.

Susikalbama: rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

Pasisavino sve- tima titula.

Keista, bet faktas. A. a. Broniu Steponaičiui mirus, p. J. Čiuvinškas, Konsulato laisvai pasamdytas tarnautojas, tuojau pradėjo save tituluoti «Konsulu». Kad tas yra neprasimnimas, o tikra tiesa, tai matyti iš šių faktų.

Surašant a. a. Steponaičio visus daiktus, ketvirtos delegacijos delegatas ir kiti valdininkai jį vadino konsulu, matyti tokiu titulu jis buvo policijoj užsirekomendavęs. Ir sustatytam akte prie jo pavardės pridėtas irgi titulas: «Consul».

Toliau, užsakydamas karstą Rudovalio įstaigoj — largo S. Francisco, N. 1, jis viešai prie liudininkų irgi pasivadino konsulu: «sou oficial do con solado».

Dviem brazilėms nuvykus konsuluo, a. a. Steponaičio reikalui, p. Čiuvinškas pasakė: «agora eu sou quem manda» (dabar aš esu vedėjas).

Ką tai vis reiškia? O gal ištikrų jį p. Čiuvinškas yra Konsulas? Jei taip, tai kaip suprasti iš Kauno Minis terijos atsųstą telegramą: «Atvyks Gaučys iš Buenos Aires».

Tiesa, p. Čiuvinškas tikėjosi, kad Kaunas duos jam parėdymą perimti Konsulato reikalus, bet matyti nepasitikiėjo juomi ir davė parėdymą p. Gaučiui tuč tuojau vykti Brazilijon ir užimti Konsulo vietą.

Mes manom, kad netrukus dar daugiau keistenybių išeis viešumon.

Paliko testamentą?

Iš patikrintų šaltinių teko sužinoti, kad a. a. Steponaitis yra palikęs savo testamentą, kuriuo einant p. Čiuvinškas deda pastangas jo kūną persiųsti Lietuvon ir kitus reikalus atlikti, kaip karsto reikalas, kūno balzavimo ir t. t. Pasiteiravus tuo reikalui konsulate, mums pranešta, kad apie testamentą ten nieko nėra žinoma.

Visgi keista! Pats p. Čiuvinškas sakė, kad vėlionis Steponaitis savo testamentė prašė daryti kuo mažiau išlaidų surisčių su jo mirtimi, o tuo tarpu konsulate nieko apie tai nežinoma.

Šis klausimas yra neaiškus ir jis privalo būti išaiškintas.

«ŠVIESA»

Gaunama šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
 - 2) Prie pašto laiptų ir kampo,
 - 3) José Paulino vaistinėj,
 - 4) Rusų vaistinėj Mookoj,
 - 5) Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
 - 6) Baužio krautuvėj — Bom Refro,
 - 7) Kirilausko krautuvėj — V. la Anastacia ir pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose.
- Bendruomenės nariai laikraštį gauna pas b-nės įgaliotinius.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET LIETUVIŲ «ŠVIESA» NEPRAŽUS.

PASAULINĖS ŽINIOS

50 metų jubiliejus.

Šiemet sukako lygiai 50 metų nuo žymomo visam pasauly muzikos genijaus Liszt mirties. Jis gimė 1811 metais Vengrijoj ir ten visą savo gyvenimą praleido, atsižymėjęs kaip kompozitorius įvairių muzikalių kurinių. Mirė 1885 metais. «Havas» žiniomis, spalį 22 d. Budapešte paskelbtos jo 50 metų mirties sukaktuvėms paminėti didelės iškilmės, kurios tęsis vienerius metus.

Brazilijoj São Paulo muzikos institutas irgi ruošiasi prie iškilmių.

Mirė storiausias pasaulį žmogus.

«Havas» telegrafo pranešimu, spa-

lių 22 d. netoli Buenos Aires miesto mirė Petras Cardoso, kuris buvo skaitomas storiausiu pasauly žmogumi.

Jis svėrė 290 kilogramų ir jo storumas buvo 2 metr. 30 centim.

Nelaiminga Kuba.

Seniau Kubai daug nuostolių darė įvairios vidujinės revoliucijos, bet jos jau pasibaigė ir politinis gyvenimas įėjo į normales vėžes. Dabar gamta pradėjo gyventojus bausti. Taip

pereitą savaitę audra padarė daug nuostolių ir šią savaitę irgi. Taip su lig telegrafo pranešimu, spalį 22 d. audra padarė nuostolių sumoje 2 milijonų 500 tūkstančių dolerių.

BRAZILIJOS ŽINIOS

Inžinierių kongresas.

Spalį 22 d. Campinas mieste, São Paulo estadoj, atsidarė visos Brazilijos inžinierių kongresas, pirmininkaujant S. Paulo gubernatoriui Armano do Salles. Kongrese dalyvauja virš 400 inžinierių.

Streikuoja darbininkai.

Pereitą savaitę Santos mieste susireikavo statybos darbininkai, reikalaudami atlyginimo padidinimo. Darbai visi sustojo, statytojai tačiau nemano nusileisti.

São Paulo Guarda Civil

Spalį 22 d. šventė savo devyne

rių metų sukaktuvių jubiliejų. Ji suorganizavo 1926 m. spalį 22 iš 1000 žmonių. Dabar guarda civil turi 3.117 tarnautojų. Jų tarpe daug yra ir lietuvių.

Jau lija 40 dienų.

«Estado de São Paulo» pranešimu, Paraná estadoj jau 40 dienų, kaip eina didelis lietus, kuris padarė daug nuostolių, ypatingai municipalijoj Santo Antonio da Platina, kur kavos derlius beveik visai žuvo. Taip pat daug nukentėjo ryžiai kiti ir augmenys.

Skaitykite ir platinkite «ŠVIESA»

Id mus pranašavimas.

Astrologas Lydio Campos, remdamas astrologijos daviniais, paskelbė per spaudą («Diario da Noite» iš spalį 24 d.) savo pranašavimą ateičiai.

Jis sako: Tarp 1 ir 3 lapkričio visos valstybės susitaikins taikos klau simu, bet nuo N. Metų be jokių abejonių prasidės pasaulinis karas. Šių spalį 27 d. Italijai bus kritinga diena, nes krašte prasidės didelis nepasitenkinimo judėjimas prieš Mussolini. Bet Mussolini laimės ir dar viešpataus 10 metų. Abisinijos — Italijos kare laimės Abisinija.

Spalį 27 d. Brazilijoj, Italijoj, Prancūzijoj, Ispanijoj ir Portugalijoj prasidės ekonominis krizis, dėl kurio ir valiūta tų kraštų pradės pulti, bet vėliau padėtis vėl pagerės. Taikos klau simu didelę rolę sulos Anglija, Vokietija ir Albanija. Dar šiais metais įvyks mažas ginkluotas ginčas tarp Rusijos ir Japonijos, bet jis greitai likviduosias ir karas tarp jų bus išvengtas.

Toks tai yra pranašavimas. Ar jis išsipildys, netolimoj ateity pamaty sim. Šis astrologas savo mokslo veikalais yra žinomas visam pasauly.

L. K. BENDRUOMENĖS PINIGAI

išimti iš Banco Germanico.

Teko patirti, kad Bendruomenės pirmininkas kun. Sugintas visus Bendruomenės pinigus Spalį 24 d. išimė iš Banco Germanico ir įdėjo į City Bank sulig kvitu N. 35.540.

Skotijoj lietuviai veikia

Nors Skotijoj lietuvių skaičius mažas, nors jie yra išsisklaidę po visą kraštą, tačiau nežiurint to jų veikimas eina sutartinu keliu. Didžiausia ir svarbiausia organizacija tai Lietuvių R. K. Darbininkų S-ga, kuri net leidžia savo organą «Išievių Draugas». Antrą vietą užima Moterų Draugija. Taip pat neblogai veikia Jaunimo S-ga. Visoms draugijoms veikti padeda kolonijos kapelionas kun. J. Gutauskas.

Bendradarbių v ziniai.

Rašydami į laikraštį straipinius bei šiaip suteikdami žinių prašome visų suomet be slapyvardės dar parašyti savo tikrą pavardę ir vardą ir savo adresą.

Redakcija pavardžių paslaptį neišduoda.

«Šviesos» Redakcija.

Žinotini Adresai.

1 Lietuvos konsulatas—Rua Aureliano Coutinho, 10, Telf. 5-4275.
Kun. Klebonas — Rua Coronel Moraes, 64. Telf. 9-1322.

ZEMES SKLYPAI

Išsimokejimui 30\$000 mėnesiui, 10\$000 kvadratinis metras. Duodame statybą medžiagą. Omnibus išveina nuo Merkado iki vietos. Bondé 32 (Villa Prudente) Centralinė raštinė: Praça Antonio Prado, 3 sobr. Villa Prudente Rua Capitão Pacheco Chaves, 114. Vietoje Avenida Zelina 33
Reikalingi agentai. Kreiptis į raštinę Villa Prudente.